

власному темпі. Він орієнтований на студентів, тому що більшу частину часу на занятті студенти практикують англійську мову, в той час як викладач є спостерігачем. Такий диференційований підхід дає позитивний результат, оскільки створює умови для успішної діяльності кожного студента, викликає позитивні емоції та впливає на його навчальну мотивацію. Така інноваційна модель навчання може стати ефективною і корисною при викладанні англійської мови в руках компетентних викладачів. Попередня підготовка студентів покращує розуміння змісту уроку, що в свою чергу стимулює студентів до більшої активності. Це особливо корисно в ситуаціях, коли англійською мовою зазвичай не говорять поза уроком, і необхідно максимізувати час для розмовної практики під час занять. Оскільки студентам належить домінуюча роль на таких заняттях, вони несуть відповідальність за своє навчання. Це спонукає учнів до взаємодії з усіма учасниками навчального процесу, свідомого ставлення до навчання.

Таким чином, модель освітнього процесу «перевернутий клас» може бути широко використана у вищих навчальних закладах для підвищення успішності студентів, підвищення їх взаємодії, мотивації, вдосконалення методів вирішення проблем і розвитку їх здібностей до співпраці, а також для взаємодії студентів і викладачів.

*Тетяна Шульга
м. Київ*

Компетентнісний підхід у навчанні авіаційної англійської мови

На сьогодні в Україні відбувається процес реформування освітньої системи в авіаційній галузі, спрямований на забезпечення достатньої кількості кваліфікованих і компетентних спеціалістів з експлуатації, управління та обслуговування міжнародного повітряного транспорту. Приведення існуючих практик навчання, критеріїв та стандартів освіти у відповідність до європейських вимог, впровадження інноваційних рішень для залучення, навчання та підготовки нового покоління авіаційних спеціалістів набуває пріоритетного значення.

Навчання авіаційній англійській мові передбачає оволодіння як вузькою спеціалізацією стандартної фразеології, так і широкою розмовною авіаційною тематикою, поєднання яких для дієвого професійного спілкування здійснюється через повсякденну мову. Традиційно професійно-орієнтоване навчання іноземній мові здійснювалося у рамках комунікативного підходу, приділяючи основну увагу формуванню мовних і мовленнєвих навичок спілкування, сприйняття на слух.

Компетентнісний підхід як спрямованість навчально-виховного процесу на досягнення результатів, а саме: набуття мовного досвіду вирішення проблем в усіх позаштатних, аномальних та аварійних ситуаціях; виконання ключових професійних функцій та соціальних ролей; забезпечення ефективного, якісного, чіткого й недвозначного мовленнєвого зв'язку з авіаційним персоналом є на сьогодні найбільш перспективним. Компетентнісний підхід передбачає переорієнтацію з знансво-орієнтованого компонента на комплекс мовних навичок і компетенцій, що здійснюється через посилення самостійної і продуктивної діяльності студентів, розвитку їх особистих якостей та творчих здібностей.

Програма мовної підготовки майбутнього авіаційного персоналу повинна містити заняття і вправи, що охоплювали б всі шість аспектів володіння мовними навичками, сформульованими у кваліфікаційній шкалі ІКАО та дискрепторах мовних умінь, а саме: вимову, конструкцію, словниковий запас, швидкість мовлення, розуміння та спілкування. Компетентнісний підхід переміщує акценти із процесу накопичення нормативних визначених ІКАО знань, умінь та навичок у площину формування й розвитку у студентів здатності практично діяти і творчо застосовувати набуті знання.

Мотивація навчання має підвищуватися за рахунок професійної відповідності навчання – поєднання змісту та функції, де зміст заняття може включати в себе такі теми як захід на посадку, затримку, погані погодні умови, відмову гідравліки, а мовні функції передбачають необхідні дії у подібних ситуаціях – опис, запит, пояснення або підтвердження. Особлива увага повинна приділятися формуванню мовних навичок особистого спілкування, наприклад, діяти у надзвичайних ситуаціях спільно з іншими членами екіпажу, заспокоювати пасажирів, вести перемовини з пожежними командами та аварійними службами. Систематичне поєднання змісту та функції у комунікативному контексті, орієнтація на студента, його рівень засвоєння навчального матеріалу, темп та стиль навчання робить навчання англійській мові більш ефективним. Використання комп'ютерних технологій, створення стимулюючих аудіовізуальних матеріалів (радіотелефонія, графічні прилади, прибори, екрани огляду) для удосконалення розуміння інформації на слух, збільшення словникового запасу з врахуванням контенту та ситуацій наближають мовну підготовку до реальних робочих умов та сприяють швидкому розвитку іномовної компетенції.

Навчальні матеріали повинні характеризуватися діалогічною спрямованістю, забезпечувати взаємодію усіх слухачів групи, надавати максимальний час розмовній практиці, потребувати оптимально короткого часу на ознайомлення, представлятися переважно не у текстовій, а у слуховій та візуальній формах. Оцінювання рівня сформованої компетенції повинно функціонально і лінгвістично співвідноситися з майбутньою професійною діяльністю.

Мовні, комунікативні професійно-орієнтовані компетенції повинні бути враховані у відповідних частинах курсу авіаційної англійської мови.

*Ольга Шум
к. філол. н., м. Київ*

Іншомовна підготовка працівників органів прокуратури у рамках підвищення кваліфікації

Підвищений інтерес до мовної освіти як важливого чинника життєвого розвитку та прогресу, інтеграційні процеси та швидкі темпи глобалізації у європейському політичному просторі, а також потреба українського суспільства у швидкій адаптації до умов сучасного світу на даному історичному етапі передбачає володіння державними службовцями іноземними мовами. Саме тому наприкінці 2016 року за наказом генерального прокурора України в Національній академії прокуратури України було створено відділ мовної підготовки, основою діяльності якого є навчання іноземним мовам та перекваліфікація діючих та новопризначених працівників органів прокуратури.

Навчання в Академії здійснюється за двома напрямками: 1) курси іноземних мов для працівників органів прокуратури (термін навчання 9 місяців – 144 аудиторні год.); 2) курс іноземних мов у рамках підвищення кваліфікації (термін навчання до 1 місяця – 24 аудиторні год.). Серед слухачів, які виявляють бажання вивчати іноземні мови, визначено доволі широкий віковий діапазон – від нещодавніх випускників (середній вік 22-23 роки) до осіб зі значним досвідом віком до 60-63 років. На початковому етапі проведення тестування та формування груп до уваги беруться рівень володіння мовою (від *starter* до *upper-intermediate*), інтелектуальний рівень та вікова категорія. Потреба у швидкому опануванні предметом ставить за мету вибір найефективніших комунікативних методик навчання з урахуванням особливостей студентів. Особлива увага спрямована на специфіку роботи різних видів пам'яті та постійну необхідність повторення пройденого раніше матеріалу.

Під час іншомовної підготовки в Академії слухачів розподіляють на групи за